

EDUKACYJNE FORUM KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

MULTIMEDIALNY KATALOG ZAWODÓW

ZAWÓD: TECHNIK ODLEWNIK

Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
Działanie 3.4 Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie
Poddziałanie 3.4.3 Upowszechnianie uczenia się przez całe życie

Sprawdź
swoją wiedzę

Wywiad
posłuchaj,
przeczytaj, zobacz

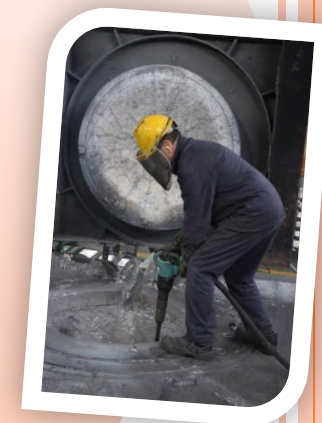
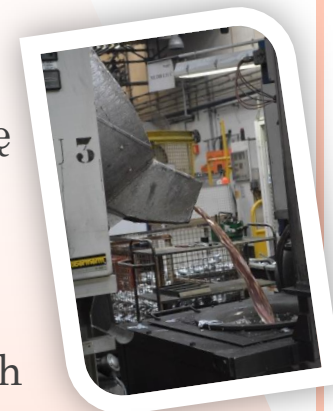
TECHNIK ODLEWNIK

CZYM ZAJMUJE SIĘ **TECHNIK ODLEWNIK**?

ZADANIA ZAWODOWE:

- kontrola stanu technicznego urządzeń i maszyn pod kątem ich funkcjonalności,
- wykonywanie projektów za pomocą urządzeń komputerowych,
- prowadzenie na bieżąco ewidencji danych technologicznych oraz analizę jakości,
- monitorowanie i rozliczanie czasu pracy, stanu materiałów oraz wyrobów,
- opracowywanie dokumentacji technologicznej procesów metalurgicznych oraz obróbki plastyczne,
- odpowiadanie za zaopatrywanie pracowników w niezbędne urządzenia, przyrządy oraz materiały i surowce,
- kontrola procesu wytwarzania i produkcji półwyrobów oraz wyrobów gotowych pod kątem ich zgodności z dokumentacją technologiczną,
- przeprowadzanie i nadzorowanie badań kontrolnych i laboratoryjnych materiałów i półwyrobów wykorzystywanych w procesie wytwarzania odlewów,
- monitorowanie i ocenianie stanu techniczny wykorzystywanych maszyn i urządzeń,
- wykonywanie odlewu przy pomocy specjalistycznych maszyn i urządzeń.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY TECHNIKA ODLEWNIK?

Miejsce wykonywania pracy

Praca wykonywana jest w pomieszczeniach zamkniętych takich jak:

- hale produkcyjne,
- specjalnie wydzielonych pomieszczeniach,
- biura,
- magazyny.

Czasem praca wykonywana jest również na świeżym powietrzu.

Charakter pracy

Praca ma charakter fizyczny. Praca wykonywana zarówno indywidualnie jak i w grupie współpracowników.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY TECHNIKA ODLEWNIK?

Możliwości zatrudnienia

- odlewnie żeliwa,
- odlewnie metali nieżelaznych,
- zakłady przemysłu elektromaszynowego,
- huty,
- zakłady metalurgiczne,
- zakłady usługowe,
- własna działalność gospodarcza,
- biura konstrukcyjne przemysłu odlewniczego,
- biura projektowe przemysłu hutniczego,
- placówki naukowo-badawcze.

Stanowiska pracy

- technik odlewnik,
- technolog,
- specjalista ds. przygotowania produkcji,
- specjalista ds. przygotowania form,
- specjalista ds. wykańczania.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY TECHNIKA ODLEWNIK?

Czas pracy

Tryb pracy jest 6-9 godzinny, tylko i wyłącznie w ciągu dnia.

Zarobki

Zarobki wahają się od 2080 zł do 3427 zł brutto.

Uzależnione są od miejsca zatrudnienia, doświadczenia i zakresu obowiązków.

www.wynagrodzenia.pl

Czynniki zagrażające zdrowiu

- praca przy wykorzystaniu maszyn z ruchomymi, obracającymi się elementami - możliwość urazów, np. zmiężdżenia palców, rąk,
- wielogodzinna praca w wymuszonej, stojącej bądź siedzącej pozycji ciała,
- zanieczyszczone powietrze pyłami i gazami,
- nadmierny hałas spowodowany przez pracę maszyn,
- wibracje,
- wysoka temperatura w pomieszczeniach pracy,
- mała wilgotność powietrza,
- promieniowanie optyczne,
- ryzyko porażenia prądem,
- czynniki toksyczne – uczulające.

JAKICH MASZYN I NARZĘDZI UŻYWA TECHNIK ODLEWNIK?

Piec odlewniczy

Kliny odlewnicze

Formierka odlewnicza

Mieszarka

Oczyszczarka

Suszarko-chłodziarki

Kruszarki

Mikroskop metalograficzny

Piec odlewniczy

piec do topienia metali, wykorzystywany do przeprowadzania procesów odlewniczych.

Kliny odlewnicze

hydrauliczne kliny odlewnicze służące do odłamywania nadlewów od odlewów.

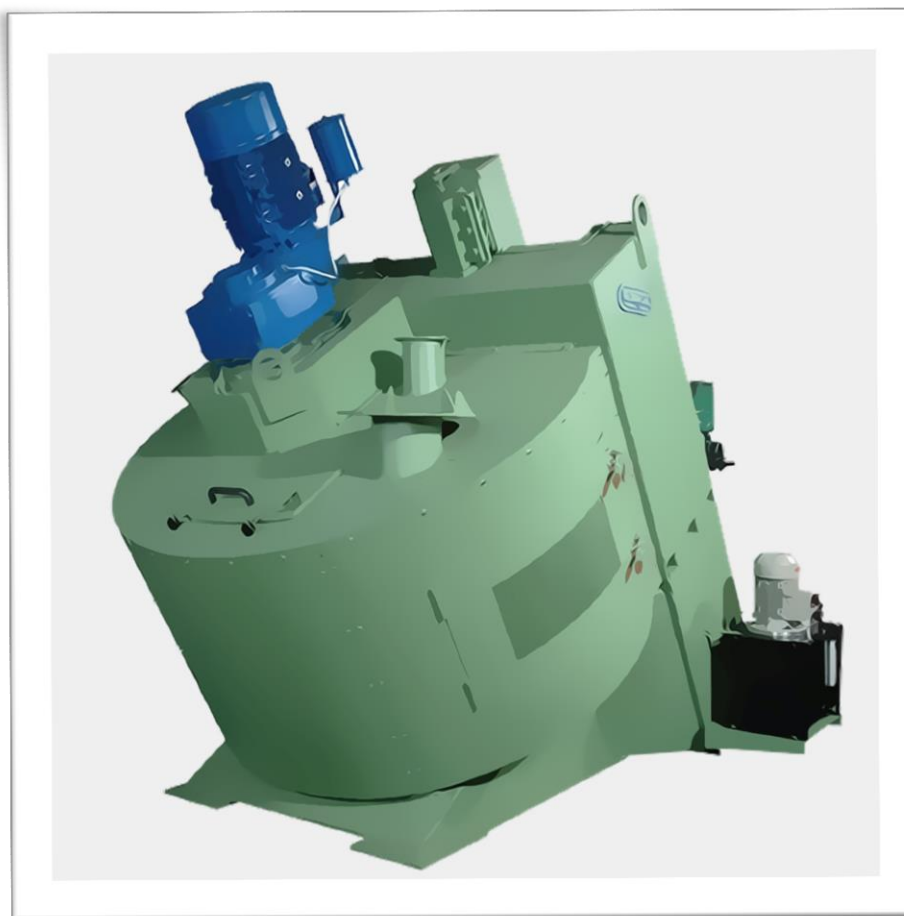
Formierka odlewnicza

maszyna do wytwarzania form odlewniczych jednorazowego użytku, ewentualnie rdzeni odlewniczych. Główne zadanie to zagęszczanie masy formierskiej wokół modelu.

Mieszarka

maszyna służąca do sporządzania mas formierskich wypełniających i przy modelowych, ze składników świeżych i zwrotnych, naturalnych i syntetycznych.

Oczyszczarka

urządzenia przeznaczone do oczyszczania powierzchni małych elementów metalowych.

Suszarko-chłodziarki

przeznaczone są do suszenia i chłodzenia materiałów sypkich stosowanych w odlewnictwie i innych przemysłach.

Kruszarki

maszyny wykorzystywane do łamania i kruszenia układów wlewowo - przelewowych odlewów oraz innych przedmiotów, kruszy elementy na małe, jednorodne kawałki, które wykorzystywane są dalszego recyklingu i przetopienia.

Mikroskop metalograficzny

wykorzystywany w badaniach na próbkach nieprzezroczystych. Dzięki mikroskopom metalograficznym istnieje możliwość przeprowadzenia obserwacji na zglądach metalowych.

JAKIE PREDYSPOZYCJE POWINIEN POSIADAĆ TECHNIK ODLEWNIK?

Technik odlewnik powinien być osobą spostrzegawczą, posiadającą umiejętność koncentracji i skupienia uwagi, ze względu na fakt, iż jego praca będzie wiązała się z obserwacją i analizą procesu technologicznego. W pracy na danym stanowisku przydatne będą również uzdolnienia i zainteresowania związane z techniką i matematyką, ponieważ pewne czynności zawodowe będą wymagały wykonywania obliczeń matematycznych i prawidłowego odczytywania projektów technicznych.

Cechami niezbędnymi w tym zawodzie są:

- umiejętność logicznego myślenia,
- precyzjność,
- komunikatywność,
- umiejętność przyporządkowania się,
- dobra organizacja pracy,
- podzielność uwagi - niezbędna podczas obsługi kilku maszyn jednocześnie
- obowiązkowość,
- wyobraźnia przestrzenna,
- umiejętność delegowania zadań.

JAKIE WARUNKI FIZYCZNE SĄ NIEZBĘDNE W TYM ZAWODZIE?

- ostrość widzenia umożliwiająca dostrzeganie szczegółów,
- prawidłowe funkcjonowanie układu oddechowego, układu krążenia,
- dobry słuch,
- prawidłowa koordynacja ruchowo- wzrokowa,
- sprawność rąk i placów, która umożliwia sprawne obsługiwanie maszyn i urządzeń.

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu:

- występowanie chorób skóry w szczególności kończyn górnych - praca wymagająca kontaktu z chemikaliami, barwnikami,
- występowanie chorób tkanki łącznej - praca w pomieszczeniach o zmiennej wilgotności powietrza,
- zaburzenia widzenia stereoskopowego oraz percepcji kształtów - konieczność prawidłowego odczytywania i sporządzania rysunków technicznych i obsługi urządzeń i narzędzi,
- zaburzenia słuchu w stopniu dużym,
- wady wzroku, które nie mogą być skorygowane szklami kontaktowymi, okularami,
- zaburzenia nerwicowe - epilepsja, padaczka,
- klaustrofobia - możliwość wykonywania pracy w małych pomieszczeniach.

INFORMACJE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

- W zawodzie tym istnieje możliwość zatrudnienia osób niedosłyszących, o ile pozwalają jej na to warunki zdrowotne. Ostateczną decyzję o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie podejmuje zawsze lekarz medycyny pracy.
- Należy jednak pamiętać, iż każdy przypadek zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością oraz przystosowania stanowiska pracy do jej potrzeb oraz możliwości zdrowotnych należy rozpatrywać indywidualnie.

JAK ZOSTAĆ TECHNIKIEM ODLEWNIKIEM?

GIMNAZJUM

Technikum - 4 lata
Egzaminy potwierdzające kwalifikacje M.4, M.5, M.37.

Technik
odlewnik

Istnieje możliwość uzyskania kwalifikacji na Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym.

JAKIE SĄ MOŻLIWOŚCI ROZWOJU W TYM ZAWODZIE?

Aby podjąć naukę na studiach wyższych należy zdać egzamin maturalny.

Kierunki studiów pierwszego i drugiego stopnia podnoszące kwalifikacje zawodowe:
Mechanika i budowa maszyn, Górnictwo, Geologia, Odlewnictwo, Wiatrotechnologia,
Inżynieria procesów odlewniczych.

CZY WIESZ, ŻE...?

CIEKAWOSTKI

- Pierwsze próby wytapiania metalu oraz jego odlewanie prawdopodobnie przeprowadzono około 6000 lat temu w okolicach Syrii i Iranie. Według ustaleń archeologów pierwsze odlewy powstały poprzez wlewanie metalu do otworów wykopywanych w ziemi, glinie oraz kamieniu.
- Największy Dzwon, Dzwon Mingwan - znajduje się w mieście Mingwan i do roku 2000 był to największy działający odlany dzwon na świecie. Jego odlewanie trwało dwa lata (1808-1810). Dzwon waży 90 ton i mierzy 6.3 m, natomiast średnica jego wieńca wynosi 4,95 m, co daje całkowity obwód około 15,47 m.

CO CZYTAĆ?

LITERATURA FACHOWA

Książki:

- „Hutnictwo na ziemiach polskich”, Wyd. SITPH 1992,
- „Odlewnictwo” Perzyk Marcin Waszkiewicz Stanisław Jopkiewicz Andrzej,
- „Procesy metalurgiczne i odlewnicze stopów żelaza”,
- „Podstawy fizykochemiczne” Mariusz Holtzer Wydawnictwo Naukowe PWN,
- „Inżynieria materiałowa”, Blicharski M., stal, WNT, 2009,
- „Maszyny formierskie i urządzenia odlewnicze”, Błaszowski K., Fic M., Warszawa 1976,
- „Obróbka metali z materiałoznawstwem”, Mac S., WSiP, Warszawa 1999,
- „Techniki wytwarzania. Odlewnictwo”, Szreniawski J., PWN, Warszawa 1980,
- A. „Zarys odlewnictwa i wytapianie stopów”, Kosowski J., Kraków: Wyd. AGH 2001,
- „Materiały formierskie. Laboratorium”, Lewandowski L., Kraków: Wyd. AGH 1997,
- „Krzepnięcie odlewów w formach piaskowych”, Longa W., Katowice: Śląsk 1973,
- „Techniki wytwarzania – odlewnictwo”, Murza - Mucha P., PWN 1978.

Czasopisma:

- „Przegląd Odlewnictwa”,
- (<http://www.przegląd-odlewnictwa.pl>, 30 listopada 2009),
- „Przegląd Odlewnictwa – Nauka i Praktyka”, miesięcznik naukowo-techniczny stowarzyszenia technicznego odlewników polskich, 2013,
- <http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=276712&from=publication>

BIBLIOGRAFIA

- Podstawa programowa kształcenia w zawodzie, opracowano na podstawie dokumentu z dnia 7 lutego 2012 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego z późn. zmianami.
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie CKE, <http://www.cke.edu.pl/index.php/informatory-left/egzamin-zawodowy>
- Materiały projektu „Poznaj swoje zainteresowania i świat szkolnictwa zawodowego”, www.gimnazjum2.lublin.pl/efs/prezentacja
- Strony internetowe szkół prowadzących kształcenie w poszczególnych zawodach.

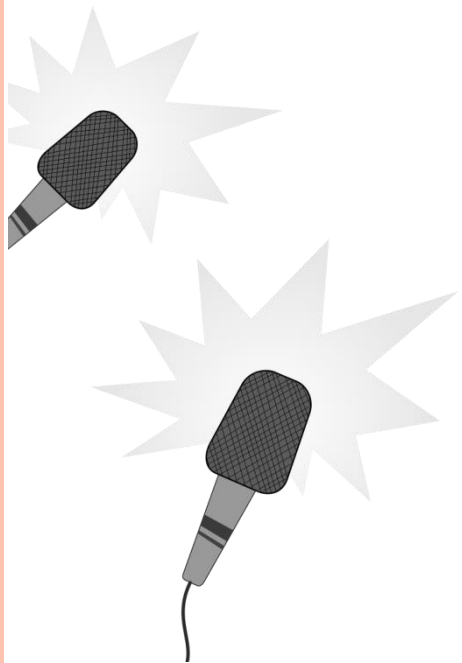
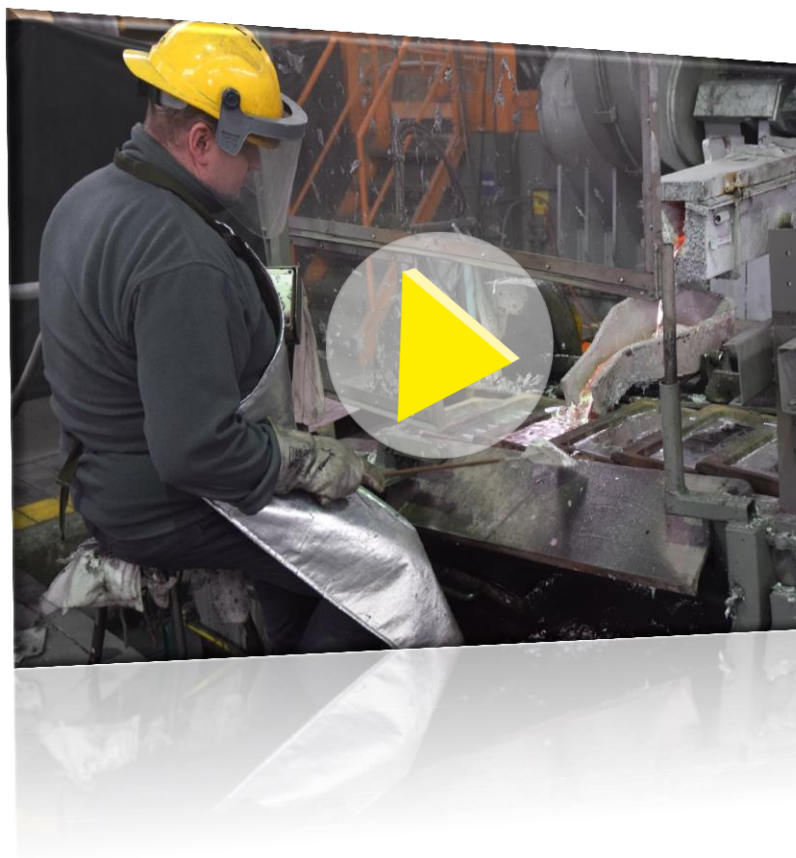
- „Podręcznik oceny zawodów z punktu widzenia różnych rodzajów niepełnosprawności. Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego” ([http://wupszczecin.home.pl/poradnik_gci/5 zeszyty informacyjno metodyczne/ zeszyt 14.pdf](http://wupszczecin.home.pl/poradnik_gci/5_zeszyty_informacyjno_metodyczne/zeszyt_14.pdf))
- www.wynagrodzenia.pl (Raport Sedlak&Sedlak)
- Informacje zawarte w materiałach projektu pn.: „Ramowe wytyczne w zakresie projektowania obiektów, pomieszczeń oraz przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych o specyficznych potrzebach”
- <http://pl.globalquiz.org>

WYWIAD DŹWIĘKOWY

Posłuchaj w Multimedialnym Katalogu Zawodów wywiadu
z **TECHNIKIEM ODLEWNIKIEM**

SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ - QUIZY

Zapoznałeś się z charakterystyką zawodu. Teraz sprawdź swoją wiedzę i predyspozycje do zawodu rozwiązując quizy interaktywne.

